

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/143/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4216202763
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Šaligová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4216202763.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Šaligovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Kataríny Marčekovej v spore žalobcu: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Bajkalská 19B, 821 01 Bratislava, IČO: 36 062 235, zastúpeného spoločnosťou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX/X, XXX XX E., zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Roman BLAŽEK, s.r.o., so sídlom Pohraničná 4, 945 01 Komárno, IČO: 36 721 123, o zaplatenie sumy 3.131,86 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 8C/75/2016-171 zo dňa 19.04.2017 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Žalovanému priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.131,86 eura s 5,05% úrokom z omeškania ročne od 16.08.2014 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100%. V odôvodnení rozsudku súd poukázal na základné princípy zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), na ustanovenia § 149, § 150 ods. 1, 2, § 151 ods. 1, 2, § 153 ods. 1, § 154, § 186 ods. 2, § 215 ods. 1 CSP, § 420 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ako aj na ustanovenia § 1 ods. 1, 2, § 3 ods. 1, 3, § 4, § 24 ods. 2 písm. b) a ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o povinnom zmluvnom poistení“). Rozhodnutie o trovách konania oprel o ustanovenie § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia sumy 3.131,86 eura s príslušenstvom z dôvodu, že dňa 25.10.2013 vodič motorového vozidla ŠKODA, EČV: F., zavlnil dopravnú nehodu, v dôsledku ktorej vznikla škoda na motorovom vozidle ŠKODA, EČV: G., ktorého držiteľom v čase dopravnej nehody bola A. H.. Držiteľom motorového vozidla ŠKODA, EČV: F., bol v čase nehody žalovaný, ktorý ku dňu nehody 25.10.2013 nemal uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Z toho dôvodu žalobca poskytol dňa 19.06.2014 poškodenej A. H. z poistného garančného fondu poistné plnenie vo výške 3.588,14 eura, z čoho suma 456,28 eura predstavovala spracovateľský poplatok pre poisťovňu, ktorý si však neuplatňuje.

2. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalovaný bol držiteľom motorového vozidla, poistné zaplatené nemal, čo ani nepoprel. Jeho tvrdenie, že na motorovom vozidle nejazdil, a preto ho ani nepoistil, je irelevantné. Skutočnosť, že nemal vedomosť o dopravnej nehode je

zavádzajúca, pretože žalobca mu zaslal výzvu zo dňa 15.07.2014, ktorou ho vyzval na zaplatenie žalovanej sumy. Do podania odporu túto skutočnosť žalovaný nenamietal, svoje tvrdenia o nepodpísaní listiny zo dňa 31.10.2013 a o telefónnom čísle na nej uvedenom, ktoré nie je jeho, ničím nepreukázal. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil tým, že nová právna úprava civilného konania je založená na princípe zisťovania skutkového (nie skutočného) stavu, keď zodpovednosť za výsledok konania je ponechaná na strany sporu. Civilný sporový poriadok je postavený na princípe skutkových tvrdení a popretia skutkových tvrdení, keď výslovne nepopreté skutkové tvrdenia strán sporu sa považujú za nesporné. Súd zmenil svoje postavenie aj vo vzťahu k dokazovaniu, keď vykonanie dokazovania je podmienené návrhom strán sporu, pričom súd rozhoduje len o tom, ktorý z navrhnutých dôkazov sa vykoná a ktorý nie. Súd z vlastnej iniciatívy nie je oprávnený vykonávať dokazovanie okrem prípadov upravených v ustanovení § 185 ods. 2, 3 CSP. Žalobca žalobu odôvodnil čo do dôvodu aj výšky, pričom žalovaný nepredložil žiadne dôkazy. Súd mal teda za preukázané, že žaloba je oprávnená, pričom žalovaný sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu od 16.08.2014, kedy prevzal výzvu na plnenie do 15.08.2014.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alebo zmeniť a žalobu zamietnuť. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie pri hodnotení dôkazov nepostupoval dôsledne podľa § 191 ods. 1 CSP a napadnuté rozhodnutie odôvodnil v rozpore s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Súd pochybil, keď žalobe vyhovel napriek tomu, že v nej absentovali elementárne atribúty pre jej úspech, a pre neunesenie dôkazného bremena zo strany žalobcu mal žalobu zamietnuť. Tvrdenia v nej uvedené nepodporuje ani jeden pripojený dôkaz. Dôkazy poskytnuté žalobcovi Rakúskou kanceláriou poisťovateľov nemajú žiadnu výpovednú a dôkaznú hodnotu. Z posudku I. H. zo dňa 06.11.2013 a z listiny zo dňa 31.10.2013 VW Audi Služba pomoci v prípade škodových udalostí vyplýva, že poškodenej vznikla škoda na prednej časti vozidla. Z pripojenej fotodokumentácie však vyplýva, že vozidlo poškodenej bolo poškodené na zadnej bočnej strane nad kolesom. Jeho vozidlo na fotografiách nie je zobrazené vôbec, ako keby tam ani nebolo. To, že nereagoval na výzvu žalobcu zo dňa 15.07.2014, nie je dôkazom jeho zodpovednosti; on totiž nereagoval z dôvodu, že list považoval za nedorozumenie a podvod. Súd podľa neho nesprávne presúva dôkaznú povinnosť zo žalobcu na neho; on z objektívnych dôvodov nemôže preukázať skutočnosť, že jeho vozidlo nehodu nezapríčinilo. Žalobca nepreukázal totožnosť osoby, ktorá podpísala listinu zo dňa 31.10.2013 VW Audi Služba pomoci v prípade škodových udalostí. Z listín predložených žalobcom nie je možné zistiť, ktorý orgán v Rakúsku na to oprávnený a príslušný konštatoval porušenie dopravných predpisov z jeho strany, jeho zavinenie alebo jeho zodpovednosť za dopravnú nehodu. Navyše nebol predložený žiadny dôkaz o tom, že by bol za dopravnú nehodu postihnutý on alebo iný vodič. Dokonca v listine VW Audi Služba pomoci v prípade škodových udalostí je pri kolónke Úradný záznam označené políčko NIE. Pre nedostatok dôvodov napadnutého rozsudku nie je možné zistiť, akými dôkazmi mal súd za preukázané skutočnosti uvedené v žalobe, podľa ktorých zavinil vodič jeho vozidlom v dôsledku dopravnej nehody škodu na vozidle poškodenej. V závere poukázal na niektoré rozhodnutia Ústavného súdu SR o nedostatočných a nepresvedčivých rozhodnutiach súdov.

4. Žalobca sa v písomnom vyjadrení k odvolaniu s napadnutým rozsudkom stotožnil a navrhol ho potvrdiť. Uviedol, že žalovaný svoje tvrdenia nepreukázal a nepredložil nijaké dôkazy, ani nenavrhol svedkov. Žalovaný nespochybnil, že je držiteľom predmetného motorového vozidla a že nemal uzatvorené povinné zmluvné poistenie. Keďže žalovaný nemal uzatvorené povinné zmluvné poistenie, žalobca si splnil zákonnú povinnosť vyplatiť z poistného garančného fondu poistné na plnenie poškodenej a následne si od žalovaného vymáha náhradu toho, čo plnil podľa § 24 ods. 7 zákona o povinnom zmluvnom poistení.

5. Krajský súd v Nitre rozhodol o odvolaní žalovaného rozsudkom č. k. 12Co/37/2017-208 zo dňa 31.05.2018 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 8C/75/2016-171 zo dňa 19.04.2017 zmenil, žalobu zamietol a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 2Cdo/175/2020-330 zo dňa 29.09.2022 zrušil rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 12Co/37/2017-208 zo dňa 31.05.2018 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolaciemu súdu vytkol, že nevysvetlil, ako pri uplatnení diskrečnej právomoci (§ 153 ods. 3 v spojení s § 373 ods. 4 CSP) vyhodnotil okolnosti, ktorými žalobca dôvodil v odvolacom konaní.

7. Krajský súd v Nitre postupoval v intenciách záverov dovolacieho súdu a ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) a po prejednaní veci na odvolacom pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP), na ktorom zopakoval dôkazy v potrebnom rozsahu (§ 384 ods. 1 CSP), dospel k záveru o potrebe zmeny rozsudku podľa § 388 CSP.

8. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca podal na súd žalobu dňa 24.02.2016 s požiadavkou zaviazať žalovaného na zaplatenie vyplateného poistného plnenia A. H., ktorej vozidlo malo byť poškodené vozidlom žalovaného bez toho, aby toto vozidlo bolo povinne zmluvne poistené. Za žalovaného vyplatil teda náklady na opravu vozidla žalobca s odkazom na ustanovenie § 24 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení a podľa § 24 ods. 7 tohto zákona požadoval náhradu zaplateného poistného od žalovaného. Na dôkaz predložil len listiny v nemeckom jazyku, bez ich overeného prekladu do jazyka slovenského, a listiny s mailovým podaním od slovenských poisťovní, ktorým bolo žalobcovi oznámené, že predmetné vozidlo žalovaného nebolo povinne zmluvne poistené. Žalobca podal žalobu bez toho, aby v nej riadne opísal, kde a akým spôsobom k dopravnej nehode došlo, čo bolo na vozidle poškodené, čo sa na ňom opravovalo, aké konkrétne náklady v súvislosti s opravou vznikli a či dopravnú nehodu vyšetrovala polícia. Až po tom, čo žalovaný podal odpor proti vydanému platobnému rozkazu, kde poprel, že by bol účastníkom dopravnej nehody, žalobca o. i. doložil preklad z nemčiny do slovenčiny - faktúru z opravy vozidla poškodenej a dokumentu „VW Audi Služba pomoci v prípade škodových udalostí“ spísaného dňa 31.10.2013 (v spise na č. l. 36, 97, 120), podľa ktorého k nehode malo dôjsť dňa 25.10.2013 o 15.00 hod. v meste J. tak, že „pán B. cúval a poškodil vozidlo pani H., ktoré zastalo“. Z tejto listiny nie je zrejmé, prečo bola spísaná až 6 dní od nehody, prečo k nehode nebola privolaná polícia a prečo nebola vyhotovená fotodokumentácia so zachytením vozidla, ktoré do vozidla poškodenej narazilo (nacúvalo). Žalovaný v následnom písomnom vyjadrení k predloženým listinám oznámil, že na listine nie je jeho podpis a nie je tam uvedené ani jeho telefónne číslo. Na to reagoval žalobca s tým, že „žalovaný svoje tvrdenia uvedené v odpore zo dňa 16.08.2016 ako aj vo vyjadrení zo dňa 15.11.2016 žiadnym spôsobom nepreukázal.“ Takto reagoval žalobca napriek tomu, že dôkazné bremeno preukázania dôvodnosti žaloby bolo nesporne na ňom, pričom samotný výsluch žalovaného ako dôkaz ani len nenavrhol. Zároveň nenavrhol ani dôkaz na zistenie pravosti podpisu žalovaného na danej listine, a ani napríklad výsluch poškodenej svedkyne, prípadne nepredložil žiadne listiny, ktoré by preukazovali ním tvrdené skutočnosti.

9. Z obsahu odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku v rámci zisteného skutkového stavu (bod 6., 7. odôvodnenia), vyplýva nasledovné: „Dňa 25.10.2013 o 15.00 hod. došlo k dopravnej nehode na mieste Leobersdorf, ktorú spôsobil vodič motorovým vozidlom ŠKODA, EČV: F.. V dôsledku dopravnej nehody vznikla škoda na motorovom vozidle ŠKODA, EČV: G., ktorého držiteľom bola v čase dopravnej nehody A. H.. Dňa 31.10.2013 bolo vyhotovené Oznámenie o škodovej udalosti pre UniCredit Bank Austria AG, z ktorého vyplýva, že „pán B. cúval a poškodil vozidlo pani H., ktoré zastalo“. Poškodené diely vozidla nárazník vpredu vľavo, ľavý blatník, reflektory. Úradný záznam nebol vyhotovený. Dňa 21.07.2014 bola výzva žalobcu na úhradu poistného plnenia zo dňa 15.07.2014 doručená do vlastných rúk žalovaného s tým, že sumu 3.131,86 eura má uhradiť do 15.08.2014.“ Súd konštatoval, že žalovaný bol držiteľom motorového vozidla, avšak poistné zaplatené naň nemal, čo ani nepoprel. Samotný priebeh nehody a ani dôveryhodnosť zápisu o nehode súd nehodnotil.

10. Súd prvej inštancie len v rámci právneho posúdenia zisteného skutkového stavu uviedol, že tvrdenie žalovaného, že na motorovom vozidle nejazdil, a preto ho ani nepoistil, je irelevantné a bez akéhokoľvek základu. Zároveň súd dospel k tomu, že skutočnosť, že žalovaný nemá vedomosti o dopravnej nehode, je len zavádzajúca, lebo keď ho žalobca vyzval na plnenie vo výške 3.588,14 eura do 15.08.2014, až do podania odporu dňa 16.08.2016 to nenamietal a ani sa na to „nedotazoval“. Podľa názoru súdu žalovaný nepreukázal, že listinu zo dňa 31.10.2013 nepodpísal a že telefónne číslo na nej uvedené, nie je jeho číslo. Uviedol, že nová právna úprava civilného konania je totiž založená na princípe zisťovania skutkového (nie skutočného) stavu, keď zodpovednosť za výsledok konania je ponechaná na strany sporu. Civilný sporový poriadok je postavený na princípe skutkových tvrdení a popretia skutkových tvrdení, keď výslovne nepopreté skutkové tvrdenia strán sporu sa považujú za nesporné. Vykonanie dokazovania je podmienené návrhom strán sporu a súd rozhoduje len o tom, ktorý z navrhnutých dôkazov vykoná a ktorý nie.

11. Odvolací súd poukazuje na to, že podľa novej procesnoprávnej úpravy súd z vlastnej iniciatívy už nie je oprávnený vykonávať dokazovanie okrem prípadov upravených v ustanovení § 185 ods. 2 a 3 CSP. Súd však v zmysle § 150 ods. 2 CSP môže na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia. Nová právna úprava v ustanovení § 150 CSP zakotvuje tzv. povinnosť tvrdenia, teda procesnú povinnosť, ktorej nespĺnenie je sankcionované procesnými prostriedkami, predovšetkým vo forme rýchlej straty sporu. Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Táto povinnosť tvrdenia sa vzťahuje na skutkové okolnosti súvisiace s procesným útokom alebo procesnou obranou strany sporu a je koncepčným predpokladom tzv. sudcovskej koncentrácie civilného sporového konania (§ 153 CSP). Porušenie povinnosti tvrdenia sa považuje za procesnú pasivitu strany sporu, ktorá má za následok procesnú sankciu vo forme buď nespornosti nepopretých skutkových tvrdení protistrany (§ 151 ods. 1 CSP), alebo neúčinnosti nekvalifikovaného popretia skutkového tvrdenia protistrany (§ 151 ods. 2 CSP). Na odvrátenie fikcie nespornosti (t.j. fikcia založená podľa § 151 ods. 1 CSP) skutkových tvrdení protistrany postačuje ich generálne popretie, ak strana uvedie vlastné tvrdenia o skutkových okolnostiach. Ak sa niektorý z viacerých žalobou uplatnených procesných nárokov alebo časť uplatneného procesného nároku v priebehu konania stali nespornými, súd môže o tomto procesnom nároku alebo o jeho časti rozhodnúť čiastočným rozsudkom. Princíp rovnosti zbraní ako jeden zo znakov širšieho konceptu spravodlivého súdneho konania vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej pozície proti jej protistrane. Koncept spravodlivého súdneho konania v sebe implikuje právo na kontradiktórne konanie, podľa ktorého procesné strany musia dostať príležitosť nielen predložiť všetky dôkazy potrebné na to, aby ich návrh uspel, ale aj zoznámiť sa so všetkými dôkazmi a pripomienkami, ktoré boli predložené, s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu a vyjadriť sa k nim. Právo na spravodlivé súdne konanie však nie je absolútne a jeho rozsah sa môže meniť v závislosti od špecifických okolností predmetného prípadu.

12. Strana sporu má v prvom rade povinnosť tvrdenia, na ktorú nadväzuje a s ktorou súvisí povinnosť označiť dôkazy na preukázanie týchto tvrdení. Za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. V rámci toho je žalobca povinný pripojiť k žalobe dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť. Povinnosť pripojiť k návrhu listinné či iné pripojiteľné dôkazy slúži na to, aby súd mohol bez zbytočných prieťahov pripraviť pojednávanie vo veci. Strana sporu má jednak povinnosť tvrdenia a jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nespĺnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nespĺnil. Aby účastník mohol splniť svoju povinnosť označiť potrebné dôkazy, musí najskôr splniť svoju povinnosť tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Neunesením dôkazného bremena sa pritom rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, keď neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva (či už z dôvodu nečinnosti účastníka, ktorý nespĺnil povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec). Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena.

13. Odvolací súd po prejednaní veci prijal záver, že žalobca – s ohľadom na popieranie základu nároku žalobcu žalovaným – na dôkaz svojho práva nepredložil právne významné listinné dôkazy na preukázanie toho, že dňa 25.10.2013 skutočne bola vozidlom žalovaného spôsobená škoda na motorovom vozidle poškodenej A. H. v meste J. v Rakúsku. Žalovaný popieral, že by v žalobcom doložených listinách išlo o jeho podpis a že by tam bolo uvedené jeho telefónne číslo. Namietal teda, že žalobca nedoložil kompletný spisový materiál, z ktorého by bolo zrejmé, že práve vozidlo, ktorého je on držiteľom, malo kolíziu s vozidlom poškodenej. Podľa obsahu listiny „VW Audi Služba pomoci v prípade škodových udalostí“ zo dňa 31.10.2013, vyhotovenej po 6 dňoch od nehody, nebola táto listina spísaná so žalovaným. Túto listinu v rámci skutkového stavu súd prvej inštancie po negatívnej reakcii žalovaného pri posudzovaní jej dôveryhodnosti nezahodnotil a opodstatnenosť žaloby odôvodnil

najmä tým, že žalovaný nereagoval na výzvu na plnenie, doručení mu ešte pred podaním žaloby, a že to mal byť on, kto by mal preukazovať nepravosť podpisu vodiča na uvedenej listine.

14. Odvolací súd po zopakovaní dokazovania právne významných listín doložených žalobcom v prvoinštančnom konaní dospel k záveru, že to mal byť práve žalobca, kto mal uplatnené právo dostatočne preukázať jednak dôkladným opísaním skutkového stavu v žalobe, čo evidentne neurobil, a ktorý mal na dôkaz navrhnúť relevantné dôkazy, vrátane výsluchu žalovaného ako aj listinného dôkazu spísaného po dopravnej nehode. Žalobca svoju žalobu oprel najmä o neoverenú fotokópiu listiny „VW Audi Služba pomoci v prípade škodových udalostí“ zo dňa 31.10.2013, v nemeckom jazyku, pôvodne bez prekladu do jazyka slovenského, o listinné dôkazy týkajúce sa vyfakturovania nákladov na opravu vozidla a potom aj o to, že žalovaný na predžalobnú výzvu vôbec nereagoval. Skutočnosť, že žalovaný nereagoval na výzvu na plnenie doručení mu pred podaním žaloby, však podľa názoru odvolacieho súdu nie je z hľadiska posudzovania dôvodnosti uplatneného práva relevantná. Právne relevantné napokon nie je ani to, že žalovaný na okolnosť, že na mieste nehody nebol a dokument nepodpísal, nenavrhol žiadne dôkazy. Žalobcom uvedené skutkové tvrdenia totiž poprel tým, že na doloženej listine nie je jeho podpis, ani telefónne číslo, že vozidlo nepoužíval, bolo odstavené a ani ho nikomu nepožičiaval.

15. Žalobcom uvádzané tvrdenia sú takého charakteru, že to mal byť práve on, kto mal v spore preukázať spôsobenie dopravnej nehody vozidlom žalovaného ako aj podpísanie listiny žalovaným, čím by sa potvrdila pravdivosť jeho tvrdení. Žalobca je totiž ten, kto svoj nárok opiera o listinné dôkazy a dôkazné bremeno na preukázanie jeho tvrdení mal preto znášať práve on. Pri popierajúcom stanovisku žalovaného mal teda žalobca nad všetky pochybnosti preukázať, že dopravná nehoda bola spôsobená vozidlom žalovaného. Listinné dôkazy predložené pred súdom prvej inštancie totiž jednoznačne nepreukazujú účasť žalovaného na dopravnej nehode s ohľadom na popretie skutkových tvrdení žalobcu zo strany žalovaného. Evidentne chýba policajná správa z vyšetrovania dopravnej nehody, z ktorej by bolo zrejmé, ako k nehode došlo, kto bol jej účastníkom, aké predpisy boli porušené, kto nehodu zaviniel, resp. chýba potvrdenie žalovaného spísané pri dopravnej nehode, od ktorého by sa odvíjal základ nároku na náhradu škody. Doložené listinné dôkazy by mohli preukazovať len poškodenie vozidla ako také a výšku škody, no nad všetky pochybnosti nepreukazujú, že dopravnú nehodu spôsobil žalovaný svojím vozidlom, nepreukazujú teda príčinnú súvislosť medzi skutkom žalovaného a škodou na vozidle poškodenej osoby. Žalobca nepredložil ani záver rakúskej kancelárie, ktorý nemal dôvod spochybňovať, ako uviedol pre odvolacím súdom. Odvolací súd celý prípad nakoniec vyhodnotil tak, že súd prvej inštancie dôkazné bremeno žalobcu nevyhodnotil správne v nadväznosti na výpovednú hodnotu žalobcom doložených listín, ktorý mal priamo v žalobe navrhnúť vykonanie právne významných dôkazov, napr. výsluch žalovaného ako účastníka dopravnej nehody, doloženie ďalších listín, a pod.

16. Podľa názoru odvolacieho súdu neobstojí námietka žalobcu ako dovolateľa, že vzhľadom na predbežné právne posúdenie veci súdom prvej inštancie podľa § 181 ods. 2 CSP nemal dôvod navrhnúť a predložiť ďalšie dôkazy. S uvedeným názorom žalobcu sa odvolací súd nestotožnil, pretože strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu (§ 150 ods. 1 CSP). Podľa § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Pokiaľ chce byť strana v konaní úspešná, musí reagovať na skutkové tvrdenia protistrany, pričom musí uviesť vlastné tvrdenia o skutkových okolnostiach. Na preukázanie svojich tvrdení však musí predložiť aj dôkazy. Žalovaný od podania odporu namietal, že dopravnú nehodu nespôsobil on a že nebola spôsobená ani jeho vozidlom, ktoré bolo v čase nehody odstavené, pričom nebolo ani poškodené. Žalobca na tieto skutkové tvrdenia nijako nereagoval, nedoložil žiadne ďalšie dôkazy, ktorými by preukázal, že nehoda bola spôsobená v príčinnej súvislosti s vedením motorového vozidla žalovaného. Vzhľadom na obranu žalovaného založenú na neexistencii príčinnej súvislosti medzi spôsobením dopravnej nehody jeho motorovým vozidlom a vznikom škody na vozidle poškodenej, nebolo spravodlivé od žalovaného žiadať, aby preukazoval reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti. Aj keď žalobca na základe vyjadrenia súdu prvej inštancie predpokladal úspech v konaní, nezbavilo ho to povinnosti predložiť všetky dôkazy preukazujúce oprávnenosť a dôvodnosť jeho nároku, a to najmä, keď žalovaný už v odpore spochybňoval akúkoľvek účasť na dopravnej nehode (obdobne rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/121/2022 zo dňa 28.02.2023). Predbežné právne posúdenie súdu nie je záväzná a po jeho vyslovení strany nemajú zostať pasívne, ale majú reagovať na skutkové tvrdenia protistrany, a nie na predbežné právne posúdenie súdu. V opačnom prípade by podľa úvah žalobcu mal odvolací súd vždy umožniť stranám predkladať ďalšie dôkazy, ak by dospel na základe iného vyhodnotenia dôkazov nachádzajúcich sa v spise k záveru, že rozsudok treba zmeniť, hoci tak strany

mohli urobiť už pred súdom prvej inštancie. Zákonodarca však podľa názoru odvolacieho súdu nemal zámer zaťažiť odvolací súd ďalším dokazovaním z dôvodu predkladania nových listinných dôkazov, ktoré strana nepredložila pred súdom prvej inštancie, hoci tak urobiť mohla a aj mala, ak by bola reagovala na skutkové tvrdenia protistrany, a to bez ohľadu na predbežné právne posúdenie veci súdom prvej inštancie. Civilný sporový poriadok kladie dôraz na rýchlosť a hospodárnosť konania, s čím súvisí promptné reagovanie na skutkové tvrdenia protistrany ako aj predloženie všetkých dôkazov, ktoré má strana k dispozícii, a ktoré podporia a preukážu jej skutkové tvrdenia, a to najmä za situácie, že ich protistrana spochybňuje.

17. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na ustanovenie § 366 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. V zmysle § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Návrh žalobcu na vykonanie dôkazu predloženého žalobcom na pojednávaní odvolacieho súdu nespĺňa ani jednu z uvedených podmienok prípustnosti novôt, a teda odvolací súd v súlade s ustanovením § 366 CSP na predmetný prostriedok procesného útoku neprihliadol. Žalobca netvrdil, že by dôkazy predložené na pojednávaní odvolacieho súdu nemohol bez svojej viny uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Bránil sa len tým, že vzhľadom na predbežné právne posúdenie súdom prvej inštancie nemal dôvod takéto dôkazy predkladať, k čomu zaujal odvolací súd stanovisko vyššie.

18. Dôležité je tiež poukázať aj na ustanovenie § 373 ods. 4 CSP, podľa ktorého prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, možno uplatniť za splnenia podmienok podľa § 366 najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu. Z citovaného ustanovenia zákona vyplýva, že ak by odvolací súd pripustil v odvolacom konaní novoty, samozrejme za splnenia podmienok stanovených v § 366 CSP, museli by tieto byť uplatnené najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu a nie až na pojednávaní odvolacieho súdu. Nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany iba v obmedzenom rozsahu (v zmysle § 366 CSP) môže podľa § 365 ods. 3 CSP uplatniť aj odvolateľ, avšak iba do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

19. Odvolací súd je toho názoru, že v danom prípade ide o novotu, ktorá je podľa § 366 CSP neprípustná, a to napriek obrane žalobcu, že ďalšie dôkazy v konaní nenavrhol kvôli predbežnému právnomu posúdeniu veci súdom prvej inštancie. Ako už bolo vyššie uvedené, žiadny predbežný právny názor vyslovený súdom prvej inštancie nie je záväzný a nezavazuje strany sporu predkladať dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení, ak sú protistranou spochybňované. Strana má v zmysle Civilného sporového poriadku reagovať na tvrdenia protistrany a svoje skutkové tvrdenia musí v konaní preukázať, ak chce byť v konaní úspešná. Zákon v ustanovení § 366 CSP ani neuvádza taký dôvod, ktorý by stranu oprávňoval predkladať ďalšie dôkazy v odvolacom konaní z dôvodu, že strana sa riadila predbežným právnym názorom vysloveným súdom prvej inštancie.

20. Odvolací súd zastáva názor, že žalobcom predložený nový dôkaz v odvolacom konaní by mohol byť v odvolaní použitý len z dôvodu, že ho žalobca nemohol bez svojej viny uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie, čo však žalobca netvrdil. V takom prípade by ho odvolací súd neposudzoval ako neprípustnú novotu v konaní a mohol by naň prihliadnuť. Zároveň však žalobca musel dodržať aj lehotu stanovenú v § 373 ods. 4 CSP, a takýto dôkaz, ktorý je prípustnou novotou podľa § 366 písm. d) CSP, mal predložiť najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu, a nie na pojednávaní pred odvolacím súdom. Bolo teda úlohou žalobcu v odvolaní preukázať, že nové dôkazy, ktoré uviedol až pred odvolacím súdom, nemohol v doterajšom priebehu konania použiť bez svojej viny a zároveň dodržať lehotu stanovenú v § 373 ods. 4 CSP. Uvedené však žalobca nepreukázal a dokonca ani netvrdil, keďže neuviedol, že na odvolacom pojednávaní predložené dôkazy nemohol bez svojej viny uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Rovnako nedodržiaval zákonom stanovenú lehotu.

21. Vychádzajúc z uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že žalovaný odvolanie podal dôvodne, a to bez ohľadu na to, že by sa možno inými dôkazmi – ak by ich bol žalobca včas pred súdom

prvej inštancie navrhol – preukázalo, že dopravná nehoda bola zavinená skutočne jeho vozidlom, ktoré v tom čase nemal povinne zmluvne poistené podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení. Civilné sporové konanie je konanie dôkazné a súd podľa zákona, ktorým je v súčasnosti Civilný sporový poriadok, nezisťuje materiálnu pravdu, ale skutkový stav zisťuje len na základe výsledkov dokazovania vykonaného z navrhnutých dôkazov a následne na základe toho aj rozhoduje. V tomto smere bolo potrebné vychádzať z ustanovenia § 185 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Inak môže aj bez návrhu vykonať len taký dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 185 ods. 2 CSP). Súd aj bez návrhu môže vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky, či navrhované rozhodnutie bude vykonateľné, a na zistenie cudzieho práva (§ 185 ods. 3 CSP). Súd vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti. Na zmeny v tvrdeniach o skutočnostiach, na ktorých sa strany dohodli, súd neprihliada (§ 186 ods. 2 druhá veta CSP).

22. Žalobca si v tejto veci riadne nespĺnil dôkaznú povinnosť ani v žalobe a ani následne v priebehu konania, preto odvolací súd v nadväznosti na neunesenie jeho dôkazného bremena za situácie, že žalovaný popieral svoju účasť na nehode, dospel k záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť. Na tom nič nemení skutočnosť, že žalovaný v čase dopravnej nehody nemal svoje vozidlo povinne zmluvne poistené. Primárnym základom právneho nároku žalobcu je totiž preukázanie toho, že vozidlom žalovaného bolo poškodené vozidlo inej osoby, ktorej žalobca plnil. Žalobcom doložené listiny až na odvolacom pojednávaní odvolací súd nemohol, ako už vyššie uviedol vykonať ako dôkaz, keďže žalobca netvrdil a ani nepreukázal, že ide o dôkazy, ktoré v konaní pred súdom prvej inštancie nemohol bez svojej viny uplatniť. Žalobca teda nespĺnil podmienku prípustnosti novôt tak, ako to má na mysli ustanovenie § 366 CSP a nedodrжал ani lehotu stanovenú v § 373 ods. 4 CSP, teda lehotu na vyjadrenie k odvolaniu, kedy mohol dôkazy za splnenia podmienok podľa § 366 uplatniť. Vzhľadom na uvedené odvolací súd podľa § 388 CSP napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol. Keďže odvolací súd vyhodnotil dôkazy predložené žalobcom na odvolacom pojednávaní (č. l. 201, 202 spisu) ako neprípustné novoty, nezaoberal sa ani vyjadreniami strán sporu ohľadom zneužitia vodičského preukazu žalovaného a neposudzoval ani správnosť či nesprávnosť reakcie žalovaného v súvislosti s týmto dôkazom.

23. V konaní bol úspešný žalovaný, ktorému patrí náhrada účelne vynaložených trov celého konania podľa § 255 ods. 1 a 262 ods. 2 CSP. Na tom základe odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 a § 453 ods. 3 CSP rozhodol, že sa mu priznáva náhrada trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).